

Seppo Hämäläinen

Kirjoittaja on toiminut mm Lahden Joutjärven srk:n khrana.

Karismaattisuudella on tänään monet kasvot: ääripäinä erikoisia manifestaatioita tavoittelevat ja toisaalta palvelua painottavat. Ehkä monet meistä ovat erikoisuuksien johdosta väsyneet koko aiheeseen. Sana karisma voi tuoda mieleen suorituspakon, epävarman olon tai mielikuvan jotenkin vääristyneestä tunnekokemuksia korostavasta uskosta, jossa paetaan elämän ja uskon realiteetteja korvaaviin kokemuksiin, tunnehuumaan. Tai mielikuva voi olla kuva jälleen uudesta profeetallisesta toiminnasta ja sanomista, joissa toistuu lupaus Jumalan "uudenlaisesta toiminnasta ja voiman ilmenemisestä" nyt lopun aikoina. Ehkä jonkun mieliin nousee kuitenkin kuva nöyrästä ja rohkeasta kristitystä, joka haluaa rakastavalla mielellä, uskollisesti ja itsestään ääntä pitämättä palvella omalla paikallaan seurakunnassa lahjojen ja armolahjojen avulla, joita Jumala hänelle on antanut ja yhä antaa. Mikä on sinun ensimmäinen mielikuvasi? Se osoittaa mitä ajattelet tai koet karismaattisuudesta.

Väsyminen

Väsyminen voi johtua monesta syystä. Armolahjoista on voinut tulla suorituspakko. Niistä on voinut tulla uskonelämän keskus tai onnistumisen tai Jumala-suhteen mittari. Tällöin painopiste on väärässä ja väsyminen väistämätön. Keskus tulee olla Jeesuksessa, ja hänen ristinkuolemassaan. Ristin juurella saa uskova levon teoistaan ja Jumalan rauhan. Ristin juurella on armon ja armon lahjojen vaikutuspaikka. Muistakaamme Paavalin opetus galatalaisille "Lahjoittaako (jatkuvasti, nykyajassa) Jumala teille Hengen ja antaako hän (monien) voimatekojen tapahtua teidän keskuudessanne sen tähden, että te noudatatte lain käskyjä, vai sen tähden, että te uskotte kuulemanne evankeliumin" (Gal.3:5).

Epäraitista karismaattisuutta ja vastuu haavoittuneista

Monien kokema epävarmuus johtuu muutamasta seikasta:

- 1) Meillä ei ole tarpeeksi tervettä Raamattuun perustuvaa ja käytäntöön sovellettua opetusta siitä, mikä on armolahjojen paikka seurakunnan käytännössä ja miten niiden tulisi toimia elämässämme.
- 2) Näemme yhä uudelleen niin paljon armolahjojen väärin käyttöä, että tulemme miltei epätoivoisiksi. Olemme nähneet paljon vääriä, katteettomia lupauksia annetun sairaille ihmisille parantumisesta Suomessakin viimeksi kuluneen vuoden aikana, ja monet avun hakijat ovat tulleet niin väärin kohdelluiksi, että on vaikeaa puolustaa raitista ja tasapainoista karismaattisuutta kirkossamme. Kun kokouksessa läsnä olevia tai puhelimen ääreen kutsuttuja sairaita käsketään pitämään itseään terveinä, ollaan epähengellisen puoskaroinnin paikalla.

On pakko kysyä, kumpi on karismaattiseksi julistautuville seurakunnille tärkeämpää, katteettomilla ja epä kristillisillä lupauksilla haavoitettujen avunhakijoiden hoitaminen vai seurakunnan oma maine. Turmiollisen ns. parantamistoiminnan jälkiä siivoillaan nyt eri puolella Suomea. Mutta vastuu haavoitetuista on niin raskas, että kuka jaksaa sen kantaa? Vastuu loppuu, ei sillä hetkellä, kun paimenet tms. ovat kursineet seurakuntaansa kokoon, vaan vasta silloin kun viimeinen haavoitettu on parannettu. Parannuksen paikka on vakava. On ilmeistä, että terveesti asennoituvien uskovien parissa on jälleen kerran ns. karismaattisen toiminnan luotettavuus heikennyt maassamme. Sanaan perustumaton epäraitis toiminta on lisääntynyt. Tulee kysyä, mitä karismaattiset seurakunnat ovat oppineet? Kaikkein tärkeintä on kysyä, mistä väärät ilmiöt johtuvat?

Harhaan menon syitä

Tärkeimmäksi syyksi näen saman kuin Paavali Korintissa: Kristus- ja ristikeskeisen evankeliumin syrjäytymisen. Kuitenkin yhä tänään yksin ristiinnaulittu Kristus on Jumalan voima ja Jumalan viisaus (1.Kor.1:18-19). Toinen syy on, että opetuslasten tien kuvitellaan olevan toinen kuin Jeesuksen lupaama ristin tie, jolla on vaikeuksia, sairautta, ahdistusta ja kuolemaa, vaikka samanaikaisesti kuljemme kaiken ahdistuksen, sairauden, kärsimyksen ja kuoleman voittaneen ylösnousseen Kristuksen voittosaatossa. Kristityn elämä ristin tienä liittyy suurempaan kokonaisuuteen, jota raamatulliset teologit kuvaavat näin: Jumalan valtakunta on jo nyt keskelläme ensihedelmissään ja merkeissään, mutta ei vielä täytydessään. "Ensihedelmissään" tarkoittaa, että Jumalan seurakunnassa kaikki Kristukseen turvautuvat vapautuvat demonisista hengistä, osa parantuu fyysisistä sairauksistaan toivomallaan tavalla (kaikki tulevat Jumalan parantavan voiman osallisuuteen) ja kirkon historian aikana on joitain (hyvin harvoja) herätetty kuolleista.

Täyteys ja näkeminen (kaikkien parantuminen, kuolleitten ylösnousemus) tulevat vasta Kristuksen palatessa. Jos siirrämme Jumalan valtakunnan täytyden ja näkemisen tähän aikaan, jossa vaellamme uskon, emmekä näkemisen varassa (2.Kor.5:7) ja jossa "tämä aarre on meillä saviastioissa, jotta nähtäisiin tuon valtavan voiman olevan peräisin Jumalasta eikä meistä itsestämme" (2.Kor.5:7), silloin seurauksena ovat vääränlainen parantamistoiminta katteettomine, petollisine lupauksineen tai vaatimuksineen tai profetiat Jumalan "uudenlaisesta profeetallisesta tai apostolisesta toiminnasta", jossa ilmenee Jumalan voima niin suurena, että se on melkein näkemistä.

Tällaista profetiaa uudenlaisesta apostolisesta ja profeetallisesta toiminnasta, jonka piti toteutua valtavine herätyksineen alkaen Lontoosta lokakuussa 1990, annettiin Englannissa vuonna 1989 (johon mm. John Wimber meni mukaan). Tällainen profetointi vahingoitti suuresti karismaattista liikettä Englannissa. Kirjoitan näistä asioista, jotta osaisimme asettaa ajassamme ilmenevät karismaattiset ilmiöt oikealle paikalleen. Meitä auttaa jo se, että tiedämme em. tapaista profetointia ilmenneen kautta kirkon historian, alkaen 160-luvulla jKr. alkaneesta montanolaisuudesta, joka julisti olevansa "Lopunajan profetia", jolloin Pyhä Henki ilmenisi uudella ja ennen näkemättömällä tavalla, sitten apostolien ajan. Toteutumattomat profetiat johtivat karismaattisuuden arvostuksen laskuun koko kirkossa. Toistuvasti on myös Suomen kirkon historiassa esiintynyt juuri samantyyppistä profetointia.

Raamatun sanalla koettelemisen tärkeys

Suomessa on muotia "on" tai "off" - asennoituminen suhteessa karismoihin: täysillä puolesta tai vastaan. Kun nyt kerran olen puolesta, en vaivaudu todella arvioimaan profetoimisen tai "parantamistoiminnan" terveyttä eli sananmukaisuutta. Tyydyn toteamaan, että lapsellisuutta tai väärin käytöksiä on, mutta siihen se jääkin. Välinpitämättömyyden määrä on suuri. Tällainen asenne johtaa itsensä pettämiseen: ei pidetäkään tarpeellisena koettelemista. On kenties pelkoa oman pesän likaamisesta. Mutta meillä ei ole "omaa pesää", meillä on Jumalan valtakunta, Jumalan, ei meidän. Hän on Herra talossaan, emme me. Siksi Paavalilla ei tällaista pelkoa ollut, vaan juuri rakkaudesta haavoitettuihin ja rakkaudesta seurakuntaan ja Jumalan sanan totuuteen, hän kehotti koettelemaan kaiken, pitämään hyvän ja tekemään pesäeron "valheapostoleihin". Jos meillä on rakkaus Jeesukseen ja Jumalan sanaan, me haluamme koetella karismaattiset ilmiöt nöyryydessä, mutta rohkeasti. Ellei todellista koettelemisen halua ole, olemme vaarallisella tiellä.

Näkemys palvelemisesta Jumalan valtakunnassa

On äärimmäisen tärkeää ymmärtää, että karimat eivät ole itseään varten. Raamatun mukaan karimat ovat suurempaansa, palvelua varten ja palvelu suurempaansa, uskon syntymistä ja seurakunnan rakentamista varten (dogmatiikan prof. Miikka Ruokanen). Vedenjakajakysymys meille on tämä: haluammeko palvella Jumalan valtakunnassa ja rakentaa sitä lahjoillamme ja armolahjoillamme vai etsiä aina vain vahvempia kokemuksia. Koska aikamme on narsistinen ja tunnekokemuksia korostava, on karismaattisen liikkeen tervehtymisen sekä elämän ja kuoleman kysymys näkemys Jumalan antamasta palvelijan tehtävästä. Sitä varten Hän antaa armon lahjansa.

Jeesus oli Palvelija (Mark.10:45). Hän ei etsinyt mitään itselleen. Eivät liiemmin apostolit. Jos julistaudumme "karismaattiseksi seurakunnaksi", seurakunnan elämä, toiminta, palvelu, itseymmärrys jne. alkavat vääristyä. Yhteisö latautuu liian suuriin karismaattisiin odotuksiin. Olemme Jumalan seurakuntia,

kutsuttuina palveluun, todistukseen Jeesuksesta ja kantamaan Hengen hedelmää. Tässä yhteydessä, palvelun työssä, Pyhä Henki voi antaa aidot lahjansa uskon syntymiseksi ja seurakunnan rakentamiseksi.

Epäraitista sielunhoitoa

Meidän tulee pohtia tosissaan läpi mikä on raitista ja siten hengellistä ja mikä epäraitista sielunhoitoa. Olen 1970-luvulta asti nähnyt monenlaista joukkoa ja pienryhmää, joissa harjoitetaan sielunhoitoa.

Karismaattiselle sielunhoidolle on tyypillistä, että sen keskuksena on joko yksi henkilö tai kaksi, kolme henkilöä, jotka johtavat ryhmäänsä armolahjavarustuksensa turvin. Jos tällainen henkilö on opettaja-paimen - tyyppinen, ryhmä saa hyvää opetusta ja samalla sielunhoitoa. Myös profetian lahja voi tukea sielunhoitoa, mutta ei olla sen olennainen osa. Jos ryhmään muodostuu tapa, jossa joka kerran rukoillaan käten päälle panon kautta ja samalla profetoidaan (sanoin tai kerrotaan mielikuva), ollaan tilanteessa, jossa profetia voitaisiin varmasti sanoa tavallisen rukouksen sanoin.

Kun tällöin profetian muodossa ja Jumalan nimissä esitetään omaa hengellistä mielipidettä, on kysymys epäterveestä sielunhoidosta, jolla luullaan autettavan ihmisiä. Itse asiassa toimitaan harhaisesti, ja estetään ihmisten hengellinen kasvu ja juurtuminen Kristukseen.

Pahimmillaan ryhmän jäsenten tulee suostua esirukoukseen todistaakseen olevansa hengellisiä. Kyse on tällöin ihmisten auktoriteettiin alistumisesta ja hengellisestä vallankäytöstä, jossa usein ylitetään hienotunteisuuden rajat lausumalla liian rohkeita arvioita ihmisen hengellisestä tilasta, persoonasta jne. Usein harjoitetaan, itse sitä havaitsematta, suggestiivista sitomista omaan ryhmään. Jos tällainen ryhmä haluaa raitistua, sen tulee harrastaa entistä enemmän Jumalan sanan tutkimista ja rukousta. Ihmisten, jotka profetoivat velvollisuudesta tai tavan vuoksi tai kovasti itse haluavat profetoida, tulee luopua siitä, jättämällä profetian lahja Herralle. Ja Herra voi antaa sen takaisin, puhdistettuna.

Armon Jumala ja armolahjat

Armo merkitsee Jumalan hyvyyttä, joka ilman ansiotamme ja yksin Jeesuksen ristin kuoleman ansion takia, tulee osaksemme runsaana, voimallisena ja siunaavana joka päivä. Armo on kirkkoraamatussamme selitetty osuvasti sanoilla halu auttaa. Juuri tätä on armolahja: Jumalan halu auttaa ihmistä. Tällainen oli Jeesus. Hän paitsi halusi, myös kykeni auttamaan. Pyhä Henki varustaa meidät Hengen hedelmän avulla halukkaiksi ja rakastaviksi sekä Hengen lahjojen avulla kykeneviksi auttamaan. Jeesus varusti opetuslapsensa arvovallallaan ja voimallaan toimimaan yli kaiken vihollisen vallan: Julistamaan evankeliumia, parantamaan sairaita, karkottamaan riivaajia jne., siis julistamaan ja palvelemaan (Luuk.9:1-6;10:1-9).

Helluntain jälkeen Pyhä Henki antaa tämän saman varustuksen seurakunnalleen monin tavoin. Tänäkin Jeesus haluaa auttaa rakastamaansa ihmiskuntaa meidän Jumalalta saamiemme ja hänen käyttöönsä antamiemme luonnonlahjojen ja uskoon tultuamme Hengen meissä vaikuttamien armolahjojen avulla. Hänelle kuuluu kaikesta kiitos. Yksin hänelle. Olkaamme uskollisia palvelijoita, jotka odottavat ja jopa jouduttavat Herransa paluuta (Luuk.12:35-48; 2 Piet.3:12). Niin saamme vihdoin vuorollamme "avatuista ovista vapaasti astua meidän Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen iankaikkiseen valtakuntaan" (2.Piet.1:11).